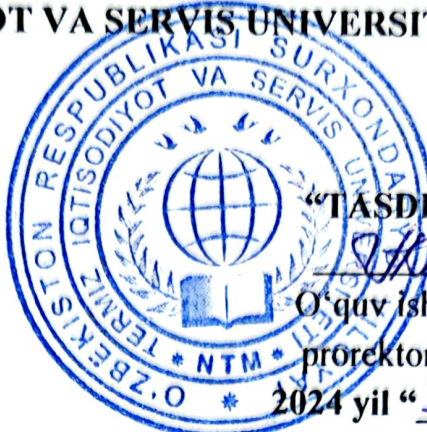

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TERMIZ IQTISODIYOT VA SERVIS UNIVERSITETI**

“TASDIQLAYMAN”

A. Esanov
O‘quv ishlari bo‘yicha
proroktor. A. Esanov

2024 yil “30” 08

**IQTISODIYOTDA AXBOROT-KOMMUNIKATSION
TEKNOLOGIYALAR VA TIZIMLAR
FANI BO‘YICHA
SILLABUS**

Bilim sohasi: 400000 – Biznes, boshqaruv va huquq
Ta‘lim sohasi: 410000 – Biznes va boshqaruv
Ta‘lim yo‘nalishi: 60410500- Moliya va moliyaviy texnologiyalar.

Modul/FAN SILLABUSI
Iqtisodiyot va axborot texnologiyalari fakulteti
60610200 - Axborot tizimlari va texnologiyalari
Talim yo'nalishi

Fan nomi:	Iqtisodiyotda AKT va tizimlar
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	ICTM116
Yil:	1
Semestr:	1
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrda ajratilgan soatlar:	72
Ma'ruza	36
Amaliy mashg'ulotlar	36
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	78
Kredit miqdori:	5
Baholash shakli:	Amaliy
Fan tili:	O'zbek

FAN MAQSADI (FM)	
FMI	Ushbu kurs yordamida talabalar iqtisodiyotda zamonaviy axborot-kommunikasiya texnologiyalarini rivojlantirish, elektron davlat xizmatlarini ko'rsatishning yaxlit tizimini yaratish, davlat organlarining aholi bilan muloqot qilishining yangi mexanizmlarini joriy etishning imkoniyatlari, afzalliklari, dasturiy va texnologik ta'minoti, zamonaviy texnik vositalar, operasion tizimlar va zamonaviy dasturlarda axborotlarni qayta ishlash va hisob-kitoblarni amalga oshirish, hisoblash jarayonlarini avtomatlashtirish tamoyil va uslublari bilan chuqur hamda har tomonlama o'rganadilar.

Ta'lim natijalari (TN)	
	Bilimlar jixatidan:
TN1	raqamli texnologiyalar tushunchasi va asoslari, raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish omillari haqida <i>tasavvur va bilimga ega bo'lishi</i> ;
TN2	ta'lim yo'nalishlari bo'yicha qo'llaniladigan avtomatlashtirilgan loyihalash
TN3	tizimlari yordamida masalalarni yechish, modellashtirish, loyihalash

TN4	axborotlarni qayta ishlash uchun texnik ta'minot, dasturiy vositalarda iqtisodiy masalalarni yechishni o'rgatish;
TN5	iqtisodiyotni turli sohalarda raqamli iqtisodiyot texnologiyalaridan foydalanish asoslarini o'rgatish va ularda ishlash;
TN6	tarmoq texnologiyalari bilan tanishtirish va internet xizmatlaridan oqilona foydalanishni o'rgatish;
	Ko'nikmalar jixatidan:
TN7	xususiyatlarini bilish va ulardan foydalanish ko'nikmalariga ega bo'lishi;
TN8	talaba dasturlashning mazmun-mohiyatini bilish, iqtisodiyot tarmoqlarida ulardan foydalanish, axborot kommunikatsiya texnologiyalari muammolari bo'yicha yechimlar qabul qilish malakasiga ega bo'lishi kerak.
TN9	elektron hukumat to'g'risida amaliy ko'nikmalar va nazariy bilimlar bilan har tomonlama tanishtirib chiqish;
TN10	elektron biznes turlari bilan tanishtirish va savdo amallarini bajarishni o'rgatish;
TN11	katta hajmdagi kelib tushayotgan axborotlarni samarali qayta ishlash texnologiyalaridan foydalanish ko'nikmalarini shakllantirish.

FAN MAZMUNI	
Mashg'ulot shakli: ma'ruza (M)	
M1	"Iqtisodiyotda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va tizimlari" faniga kirish
M2	Axborot texnologiyalarning infratuzilmasi
M3	Iqtisodiyotda foydalaniladigan dasturiy mahsulotlar
M4	Zamonaviy matn muharrirlari
M5	Jadval muxarrirlardan iqtisodiy masalalarni yechish jarayonida foydalanish
M6	Taqdimotlarni ishlab chiqishning instrumental vositalari
M7	Tarmoq texnologiyalari va Internet xizmatlari
M8	Ma'lumotlar bazalari va katta hajmdagi ma'lumotlar bilan ishlash texnologiyalari
M9	Algoritmshirish va dasturlash asoslari
M10	Axborot tizimlarning tushunchasi
M11	Elektron hukumat
M12	Bulutli texnologiyalar va ular bilan ishlash
M13	Blokcheyn texnologiyasi va undan foydalanish yo'llari
M14	Elektron biznes va mobil tijorat texnologiyalari
M15	Axborot xavfsizligini ta'minlash usullari
Mashg'ulot shakli: amaliy mashg'ulot (A)	
A1	"Iqtisodiyotda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va tizimlari" faniga kirish
A2	Axborot texnologiyalarning infratuzilmasi
A3	Iqtisodiyotda foydalaniladigan dasturiy mahsulotlar
A4	Zamonaviy matn muharrirlari
A5	Jadval muxarrirlardan iqtisodiy masalalarni yechish jarayonida foydalanish
A6	Taqdimotlarni ishlab chiqishning instrumental vositalari
A7	Tarmoq texnologiyalari va Internet xizmatlari
A8	Ma'lumotlar bazalari va katta hajmdagi ma'lumotlar bilan ishlash texnologiyalari
A9	Algoritmshirish va dasturlash asoslari
A10	Axborot tizimlarning tushunchasi
A11	Elektron hukumat
A12	Bulutli texnologiyalar va ular bilan ishlash
A13	Blokcheyn texnologiyasi va undan foydalanish yo'llari
A14	Elektron biznes va mobil tijorat texnologiyalari
A15	Axborot xavfsizligini ta'minlash usullari

Mustaqil ta'lim (MT)		Soat
1	Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishda axborot kommunikatsiya texnologiyalarini o'rni.	2
2	O'zbekistonda axborot kommunikatsiya sohasini rivojlantirishdagi asosiy yo'nalishlari, amaldagi qonunlar, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmonlari va Vazirlar Maxkamasining qarorlari.	2
3	Iqtisodiyotda tizimli va amaliy dasturiy ta'minotning rivojlanish tendensiyalari.	2
4	Optimizatsiya usullarni iqtisodiyot masalalarga kullash uslubiyati.	2
5	Intellectual boshqaruv tizimlarini iqtisodiyot yo'nalishida qo'llash istiqbollari.	2
6	Iqtisodiyotda ekspert tizimlari va ularning kullash muammolari.	2
7	Avtomatlashtirilgan loyihalash tizimlarini iqtisodiyot va korporativ boshkaruv sohalarda qo'llash.	2
8	Oracle va Clipper tarmok MBBT bank soxadagi ma'lumotlarni kayta ishlashda qo'llash texnologiyalari.	2
9	Bulutli texnologiyalardan AT foydalanish texnologiyalari.	2
10	Kompyuter tarmoklarda bank axborotlarga tranzaksiyani amalga oshirish.	2
11	Iqtisodiyot axborot tizimlarni qo'llash muammolari.	2
12	Kiberxavfsizlik yuzasidan xalqaro hujjatlar va chet el mamlakatlari tajribasi.	2
13	Axborot kommunikatsiya tizimlarida iqtisodiyot axborotini xavfsizligi ta'minlash.	2
14	Zamonaviy buxgalter tizimlari va ularning asosiy xususiyatlari	2
15	Web dasturlashga asoslangan amaliy tizimlar.	2
16	Internet tarmog'ining hozirgi kundagi axamiyati.	2
17	Zamonaviy axborot texnologiyalarining mustaqil respublikamiz hayotidagi ahamiyati va rivojlanish istiqbollari.	2
18	Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari bo'yicha me'yoriy hujjatlarni o'rganish.	2
19	Avtomatlashtirilgan axborot tizimlari va ma'lumotlar bazasi.	2
20	Turli sohalardagi AIJning xususiyatlari.	2
21	Statistik axborot tizimi.	2
22	Buxgalteriya hisobining dasturiy ta'minlanishi.	2
23	Tijorat bankining tashkiliy-tarkibiy tuzilishi.	2
24	Banklarda axborot tizimlarining dasturiy ta'minlanishi.	2
25	Marketing axborot boshqaruv tizimlari.	2
26	Tanlangan mavzu bo'yich mustaqil ish tayyorlash va himoya qilish	28

Asosiy adabiyotlar	
1	Dadabayeva R.A., Shoaxmedova N.X., Ibragimova, L.T., Nasridinova Sh.T., Ermatov Sh.T. —Iqtisodiyotda axborot-kommunikatsiya texnologiyalar va tizimlari fani bo'yicha o'quv-qo'llanma. —T.: Iqtisodiyot, 2019, -412 b.
2	A.A.Akayev, A.T.Kenjabayev, Yo.S.Ilxamova, M.Yu. Jumaniyazova. Iqtisodiyotda axborot komplekslari va texnologiyalari. Darslik. —T.: Iqtisodiyot, 2018, -501 b.
3	B.S. Abdullayeva, B.M.Surorov. Iqtisodiyotda axborot-kommunikatsiya texnologiyalar va tizimlar. O'quv qo'llanma. Qarshi. "Intellect" nashriyoti. 2021. -190 b.

4	Kadirov M.M. Texnik tizimlarda axborot texnologiyalari 2-qism: darslik/ - Toshkent: «O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati», Toshkent 2019, 306 bet.
5	Информационные технологии: учебник / L.N. Demidov, V.B. Ternovskov, S.M. Grigorev, D.V. Kraxmalev. — Moskva : KNORUS, 2017. — 222 s.
6	Lapidus L.V. Digital Economy (na angl. yaz.): Uchebnoe posobie dlya bakalavrov I magistrov po napravleniyam «Ekonomika» i «Menedjment». – M.: RUT (MIIT), 2018. - 42 s.
Qo'shimcha adabiyotlat	
7	Информационные системы и технологии в экономике и управлении: учебник для бакалавров / под ред. V. V. Трофимова. - 4-ye izd., pererab, i dop. - M.: Izdatelstvo Yurayt, 2016. – 544 s.
8	Laudon J. Laudon K. Management Information Systems. Managing the Digital Firm. 15th Edition /9780134639710.html
9	R.Dadabaeva, I.Jukovskaya, D.Xashimova. Informatsonno-kommunikatsionnye texnologii i sistemi v ekonomike. Uchebnik. - T.: «Iqtisodiyot», 2019. - 602 str.
10	Nazirov Sh.A., Qobulov R.V., Bobojonov M.R., Raxmanov Q.S. C va C++ tili. Vorisnashriyot. Toshkent 2013. 488 b.
11	Kenneth C. Laudon, Jane. P. Laudon. Management Information Systems: Managing the Digital Firm, 13th Edition, Pearson Education, USA 2014.

Talabaniy fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

- a) 5 baxo olish uchun talabaniy bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:**
- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa;
 - fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
 - fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
 - fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
 - berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
 - konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
 - mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
 - fanga tegishli qonunlar va boshqa meyoriy-xuquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
 - fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
 - tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;
- b) 4 baxo olish uchun talabaniy bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:**
- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
 - fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;
 - fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
 - fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
 - fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
 - fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
 - fanga tegishli qonunlar va boshqa meyoriy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.
- v) 3 baxo olish uchun talabaniy bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:**
- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
 - fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
 - bayon qilish ravon bo'lmasa;
 - fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
 - fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi hollarda talabaniy bilim darajasi qoniqsiz 2 baxo bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Muallif:	Meyliqulov Shaxboz Xolmamat o'g'li
E-mail:	shaxboz_meyliqulov@tues.uz
Tashkilot:	Termiz iqtisodiyot va servis universiteti
Taqrizchilar:	Fizika-matematika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) K.A. G'ulomqodirov Fizika-matematika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) Sh. Yuldashev

Mazkur Sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil __ avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Axborot texnologiyalari va a'loq fanlari" kafedrasining 2024 yil __ avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy boshqaruv boshlig'i

Fakultet dekani

Kafedra mudiri

Tuzuvchi

